

UREDNIŠTVO

RIJEČ UREDNIŠTVA

Poštovani vjeroučitelji!

Započimamo novu vjeronaučnu godinu navjerojatnije s čvrstom odlukom da bi neke stvari trebale izgledati drukčije nego što je to bilo do sada. Iskustvo nad kojim se razmišlja nužno vodi k poboljšanju. Na području katehizacije uvijek ima toga puno što bi trebalo dotjerivati, objedinjavati, usklađivati, programirati, organizirati, animirati. Ne imati ovo u vidu znači zaustaviti se i zapečatiti „status quo” kao najbolje rješenje, premda je očito da šansu ima samo ono što je spremno odgovarati na izazove i kroz to se mijenjati odnosno poboljšavati.

Da je takav pristup katehizaciji nužno potreban svjedok su i naše konstatacije koje izričemo već godinama i to obično na početku vjeronaučne godine: „Mnogi lanjski vjeroučenici su otpali!” „Neki više ne dolaze ni u crkvu niti na sakramente!” „Skupina se prepolovila!” I tko zna kojim još izrazima očitujemo svoje nezadovoljstvo i priznajemo svoju nemoć iz godine u godinu?! Ne bi li ipak bilo spasonosnije, umjesto konstatacije postaviti pitanje sebi samima, svojim programima, svojim metodama, svojim ciljevima, svojim sadržajima? Postoji li kakva mogućnost da ovo ne bude samo i isključivo muka koju osjećaju katehete i katehistice? Možda bi netko mogao pomisliti da je to naša fikcija, da je to samo pitanje našeg samodokazivanja pa budući da da nije uspjelo onda se bezpotrebno grizemo!

Što mislite, vjeroučenici koji su napustili naše prostore, jesu li zbog toga nesretni, žalosni, nezadovoljni? Vjerujem da je među njima malo onih koji s takvim osjećajem ostavljaju vjeronaučne dvorane. Obično je to suprotno, premda mi, u velikoj potrebi za pravdanjem svoje „robe”, nalazimo tisuću razloga da kažemo kako to nije dobro, kako neće dobro svršiti, kako će nastradati i tome slično.

Istina je da među bivšim vjeroučenicima ima i ljudi koji nisu baš najsretnije prošli u životu, ali je isto tako istina da ima onih kojima je dobro i koji nisu nikad posebno požalili što nisu ostali usko vezani uz crkvene strukture. Teško je reći da su baš postali neprijatelji Crkve, ali ono što se sa sigurnošću može reći jest to da su sasvim indiferentni, čak toliko indiferentni da im je svejedno da li će se vjenčati u Crkvi ili ne, da li će im dijete biti kršteno ili ne. Sve je evidentnija pojava nevjenčavanja u Crkvi i nekrštavanja djece. Nije tu više, kao što je možda nekad bilo, strah da se ne bi izgubilo radno mjesto ili da se ne bi imalo drugih nelagodnosti na poslu i u ško-

li. Ne, to je jednostavno indiferentizam! Roditelji „ne žele nametati” djetetu ništa. „Ono će se odlučiti kad odraste!” „Zašto mu ne ostaviti mogućnost vlastitog izbora?” „Pa što meni znači to što sam kršten, što sam išao na vjeronauk, što sam primio sve sakramente?”

Zar ovakve konstatacije bivših vjeroučenika nisu fatalni atak na određenu vjeronaučnu praksu? Zar je trebalo držati vjeroučenika desetak godina prilijepljena uz „katekizam” pa da bi na koncu postao posve nezainteresiran za ono što je „učio” i da u tome ne vidi ništa korisna za vlastiti život? Nije li to bilo i za njega i za nas ne samo gubljenje vremena nego i stvaranje „antipropagande”?

Ovoj konstataciji moglo bi se različito pristupiti. Najjednostavnije bi bilo kazati da nema nikakvog smisla katehizirati kad se stvaraju sasvim suprotni učinci. Međutim, kako ovu tvrdnju opravdati u slučaju onih vjeroučenika koji su ostali vjerni kršćanskom svjetonazoru i kršćanskom načinu življenja? Isti vjeroučitelj, ista vjeronaučna dvorana, isti programi, iste metode, jedni ostali vjernici a drugi indiferentni ili čak, ako ne baš uvjereni ili barem praktični ateisti. Netko će ovom problemu tražiti soluciju u „milosti Božjoj”: „nije znao s njom surađivati”, „nije se htio moliti” i tome slično. Ima i jedna druga solucija koja ne pripisuje krivnju nesuradnji s Božjom milošću, nego govori o tome da proces usvajanja vjerskih stavova nije kod svih ljudi isti, da metode kojima se služi u vjeronaučnoj pouci nisu za sve jednako učinkovite, da način obnašanja kateheta nije za sve jednako „znakovit”. To će reći da se ni u kojem slučaju u vjeronaučnoj pouci, bolje rečeno, u katehiziranju, ne smije olako uzimati naslovnika (vjeroučenika!) jer on je zapravo glavni „sadržaj” i glavni „cilj” kateheze; on će uvjetovati modalitete katehiziranja. Nije, naime, svejedno iz koje sredine dolazi vjeroučenik: da li se u njegovoj obitelji živi ili ne živi kršćanski, da li se u krugu njegova djelovanja vrednuju kršćanska načela, da li ima prilike „upajati” kršćanski oblik življenja u vlastitoj obitelji; postoji li mogućnost „uzora” kristovskog profila u njegovoj neposrednoj blizini.

Postoji, ne samo u našoj katehizaciji, prejaka svijest da su vjeroučitelji (katehete) prvenstveno zaduženi za rast vjere u ljudima. Istina, na početku je to bila samo delega sa strane roditelja, i danas se ona takvom smatra, ali u praksi, dogodilo se nešto sasvim drugo. Od delege se prešlo skoro na isključivost: poučavanje vjere postala je prvenstveno dužnost vjeroučitelja. To je sigurno sasvim kriva postavka i kao takva ne nosi nikakvu budućnost usvajanju kršćanskih stavova. Naprotiv, može biti razlogom dvoiličnosti: u obitelji će se vladati ovako a sa katehetom nešto ili sasvim drukčije. Bilo bi neodgovorno misliti da bi se problem rješio svaljujući odgovornost na roditelje odnosno na ambijent vjeroučenika. Ne! Isto toliko koliko je vjeroučenik (dijete, mladić) naslovnik kateheze, isto toliko, ako ne i više i odrasla je osoba. Dapače, bilo bi puno svrsishodnije katehizirati odrasle nego djecu. Na taj način multiplicirao bi se broj vjeroučitelja koji to ne bi bili samo *ex professo* nego iz nutarnje potrebe i vlastitog uvjerenja.

Kad bi nova vjeronaučna godina pod ovim vidom učinila nešto, onda bi bila sigurno nova. Bit će to ako sami vjeroučitelji znadnu kritički pristupiti problemima s kojima se svakodnevno susreću a nepokretnost otklone kao najveću napast i najveće zlo po sebe, po svoje vjeroučenike i po svoju vjerničku zajednicu.

Uredništvo